

aabent ikke blot for Kjøbenhavns Kommunes Beboere, men for hele Landet, og som en Lærestanstalt, der i saa stort Omfang som muligt bør samle indenfor sig alle de Midler, der ere nødvendige for at forsyne Landet med Læger. Det er altsaa ikke ud fra et sævrere Hensyn til noget enkelt underordnet Punkt, jeg gør nogen Indbending imod Forslaget, men det er ifølge det almindelige Hensyn, at jeg ikke ønsker at være med til at udlevere de Fællede, som Kjøbenhavns hele Befolkning nu har til Raadighed, til en Vebhgælse, over for hvilken man aldeles ingen Garanti har for, hvorledes den vil finde Sted, og om den ikke vil føre til Resultater, der i væsentlige Henseender gaa ud over Byens og Befolkningens berettigede Arv.

H. Holm: Det undrer mig ikke, at der er mange Medlemmer, som have Vætsentlighed ved at give deres Stemmer til denne Overenskomst, førend de have faaet den nærmere undersøgt og prøvet; thi de Handeler, som Staten har afsluttet med Kjøbenhavns Kommune, have jo ikke altid været fordelagtige for Staten, og jeg tror ikke at fejle, naar jeg gaar ud fra, at man særlig har haft sin Opmærksomhed henvendt paa den Handel, der fandt Sted, da i sin Tid Fæstningsterrainet gik over fra Staten til Kommunen. Jeg tror, at Grindringen om, hvad der den Gang skete med Hensyn til Fæstningsværkerne, har gjort ærede Medlemmer ængstelige med Hensyn til den foreliggende Overenskomst. Smidlertid er der jo megen Forskel mellem, hvad der skete den Gang, og hvad der her er Tale om. I 1869 drejede det sig om et stort, velbeliggende Areal, som var Statens fulde Ejendom, og som Staten, hvad Djeblik den vilde, kunde gøre frugtbringende ved at høre den Servitut, som Staten selv havde lagt paa dette Areal, idet den benyttede det til sine Fæstningsværker. Dette Areal folgte Staten til Kjøbenhavns Kommune for en saadan Pris, at den langt, langt fra fik Erstatning for, hvad dette Areal var værdt. I det Tilfælde, her foreligger, er Forholdet jo et helt andet; her er der Tale om Arealer, der ere Kommunens Ejendom, og som Staten har en begrænset, en meget begrænset Brugsret til, og hvad der nu er Tale om, er, at Staten skal beholde indtil videre den Ret, den hidtil har haft, nemlig sin Brugsret for Militæretaten, beholde den ikke blot for et tilsvarende Areal, men for et større Areal end hidtil, at den endvidere i Stedet for de Arealer, den før kun har haft til Brug, faar Arealerne til Eje,

saaledes at der derpaa kan opføres Bygninger i Statsejemed. Jeg tror derfor, at man slet ikke kan sammenligne dette med, hvad der skete i 1869. Skulde der den Gang være sket noget tilsvarende til, hvad der nu forslaaes, hvad skulde der saa være sket? Saa skulde Kjøbenhavns Kommune have overtaget de gamle Fæstningsværker og have anlagt en ny Befæstning udenom Kjøbenhavn til Erstatning for den gamle. Hvis det var sket den Gang, kunde man sige, det var tilsvarende til den foreliggende Overenskomst, idet Kommunen nu skal skaffe Staten tilsvarende Arealer til dem, den faar til fri Raadighed, til samme Brug, hvortil Staten nu har Arealerne. Men jeg tror, at Kjøbenhavns Kommune nok vilde have betafket sig for en saadan Overenskomst. Der var ogsaa en anden Forskel, idet man i 1869 har sig saaledes ad fra Rigsdagens Side, at man gav Regeringen Bemyndigelse til at følge hele Fæstningsterrainet, som det hed i Loven af 6te Juli 1867, paa saadanne Vilkaar, som fandtes antagelige for Statskassen, man overlod ganske til Regeringen selv at bestemme, hvad den vilde anse for antageligt for Statskassen, og derefter blev Overenskomst afsluttet med Kjøbenhavns Kommune. Kommunalbestyrelsen fik den forelagt og gav sit Samtykke hertil, men Rigsdagen fik den ikke forelagt, thi den havde paa Forhaand lagt hele Sagen i Regeringens Haand uden at have noget at gøre med Enkeltighederne i Overenskomsten. I dette Tilfælde er Forholdet et ganske andet. En Overenskomst har her foreligget i flere Aar, men man har kasseret den, fordi man fandt den ufordelagtig for Statskassen, og man har nu faaet en anden Overenskomst i Stand, hvis Enkeltheder man har forelagt Rigsdagen til Drøftelse, og som Rigsdagen ikke behøver at samtykke i, førend den ved sine Overvejelser har fundet den forsvarelig. Jeg mener, at der ogsaa paa dette Punkt er en væsentlig Forskel paa, hvad der skete i 1869, og hvad der nu foreligger. Statens Interesser ere her ganske anderledes væretagne. I 1869 gjorde Kommunen en glimrende Forretning; den fik det samlede Fæstningsterrain for et Beløb, der i Virkeligheden kun var 720,000 Kr., men samtidig blev der afløst en hel Del Afgifter, som Staten havde til Kommunen, hvorved det hele Beløb blev ført op til omtrent 3 Mill. Kr. Fæstningsterrainet var takseret til 5—6 Mill. Rdr., og nogle Aar tidligere endogaa til en Del mere, saa at det, saaledes set, var en overordentlig daarlig Forretning, Staten gjorde. Smidlertid maa jeg dog for mit Vedkommende sige, at